

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU KALİTE GÜVENCE BELGESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU KALİTE GÜVENÇE BELGESİ

T.C.

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

1420. Sokak No:12, Balgat, 06520 Çankaya / ANKARA

Tel: +90 (312) 458 20 00 - 09

www.myk.gov.tr

Türkiye
Yeterlilikler
Çerçevesi

europass

SUNUŞ

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kalite Güvence Belgesi; Ulusal Yeterlilik Sistemi kapsamında benimsenen ve uygulamaya konan kalite güvence sisteminin unsurlarını, esas alınan uluslararası standart ve yönergeleri ve bu amaçla kurumsal liderler, idari birimler ve çalışanlar tarafından belirlenen ilke ve hedefleri Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde açıklamaktadır.

Bu dokümanda, MYK sorumluluğunda yer alan tüm yeterlilikler için uygulanmakta olan kalite güvence sistemi açıklanmakta, zorunlu rehberler özetlenmekte ve yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin faaliyetlerde kullanılmak üzere oluşturulan mevzuat düzenlemeleri belirtilmektedir.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	4
1 MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU - KALİTE POLİTİKASI	5
2 KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ	6
2.1 UMS ve UY Hazırlanması ve Doğrulanması	
2.2 Belgelendirme Kuruluşlarının Akreditasyonu ve Yetkilendirilmesi	
2.3 Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme	
2.4 YBK'ların Öz Değerlendirmesi ve Dış Değerlendirme	
2.4.1 Düzenli Gözden Geçirme	
2.5 Bilgi Yönetim Sistemleri ve Geri Bildirim Mekanizmaları	
3 KALİTE GÜVENCE SİSTEMİNE İLİŞKİN MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	21

KISALTMALAR

AYÇ	Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi
EQAVET	Avrupa Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi Referans
EQARF	Avrupa Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi Referans Çerçevesi
ECVET	Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sistemi
MYK	Mesleki Yeterlilik Kurumu
UMS	Ulusal Meslek Standartları
UY	Ulusal Yeterlilikler
UYS	Ulusal Yeterlilikler Sistemi
YBK	Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşu

1

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU KALİTE POLİTİKASI

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), eğitim ve istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, çalışma hayatına mesleki yeterliliği olan nitelikli işgücünün kazandırılması, iş kazalarının azaltılması ve üretimde verimliliğin artırılması amacıyla; paydaşlarla birlikte iş dünyasının beklentilerini karşılayan ve eğitim müfredatlarına kaynak teşkil edecek ulusal meslek standartlarını ve yeterlilikleri oluşturmayı, işgücünün bilgi, beceri ve yetkinliklerini kalite güvencesi sağlanmış uluslararası akredite sistem dâhilinde belgelendirmeyi ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesini etkin bir şekilde uygulamayı hedeflemektedir.

Bu hedefler doğrultusunda hedef kitlesinin ihtiyacını karşılayan nitelikte çıktılar üretmek adına Kurum mevzuatında yer alan düzenlemelerle aşağıda sunulan kalite prensipleri benimsenmiştir.

- ✓ Ulusal meslek standartlarının çalışma hayatının beklentilerini karşılar nitelikte, güncel iş sağlığı ve güvenliği normlarına ve mesleğe uygun olması,
- ✓ Ulusal yeterliliklerin ölçme değerlendirme sürecini etkin ve verimli şekilde açıklaması,
- ✓ Yetkilendirme ölçütlerini sağlayan, kalite güvence sistemine sahip belgelendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesi,
- ✓ Sadece hak eden bireylerin MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine ulaşması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve rehberliğin sağlanması,

Bu hedeflere ulaşabilmek için sürdürülecek faaliyetlerde aşağıda belirtilen temel kalite politikası prensip haline getirilerek uygulamakta ve kalite politikasının sürekliliği sağlanmaya çalışılmaktadır. Kalite politikasının temel unsurları şunlardır;

- ✓ Faaliyetlerin iş ve eğitim dünyasının ihtiyaç ve beklentilerine duyarlı, katılımcı bir anlayışla yürütülmesi,
- ✓ Hizmetlerin değişime ve gelişime açık bir şekilde sürekli iyileştirme yaklaşımı ile sürdürülmesi,
- ✓ Gerçekleştirilen tüm faaliyetlerde şeffaf, adil ve hesap verilebilir olunması,
- ✓ Sektörel gelişmelerin yakından takip edilerek uygulanması.

2 KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

MYK, ulusal meslek standartlarının ve ulusal yeterliliklerin hazırlanması ve onaylanması, belgelendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesi, bireylerin belgelendirilmesine yönelik tüm süreçlerde

- ✓ Katılımcılık ve açıklık ilkesiyle ilgili tarafların katılımını sağlayarak,
- ✓ Yetkinlik ilkesiyle ilgili sadece alanında yetkin kişilerin işlemleri yürütmesine izin vererek,
- ✓ Şeffaflık ilkesiyle geri bildirim ve revizyonlara açık olarak,
- ✓ Hesap verebilirlik ilkesiyle tüm kararların itiraza ve yeniden değerlendirmeye açık olmasını sağlayarak,
- ✓ Disiplin ilkesiyle iş ve işlemlere dair daha önce belirlenmiş süreçlerin takip edilmesini sağlayarak kalite güvencesinin garanti altına alınmasını temin etmektedir.

MYK, mevzuatına uygun olarak yürüttüğü mevcut kalite güvence sistemini "Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine (AYÇ) Referanslanmış Ulusal Yeterlilik Çerçeveleri veya Sistemlerindeki Yeterlilikler için Kalite Güvence İlkeleri" rehberine de uygun biçimde tasarlamış olup koyduğu hedeflere ulaşmak için kalite güvence unsurlarını faaliyetlerine ilişkin tüm süreçlerde etkin biçimde uygulamakta ve sürekli olarak iyileştirmeye çalışmaktadır.

MYK, kalite güvence sisteminin işletilmesi ve iyileştirilmesinde; AYÇ'ye ek olarak Avrupa Birliği bünyesinde geliştirilen çeşitli kalite güvence mekanizmaları da esas alınmaktadır. Bu kapsamda yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasında Avrupa Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi (EQAVET) ve Avrupa Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi Referans Çerçevesi (EQARF) temel alınmakta olup kredi transferinin sağlanması için Avrupa'da kabul görmüş sistemlerle uyumlu bir yapının tasarımı üzerinde çalışılmaktadır.

MYK'nın sorumluluğundaki UYS, teknik ve mesleki alanlarda UMS'lerin hazırlanması, ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak UY'lerin geliştirilmesi, uygulanması ve bunlara ilişkin yetkilendirme, denetim, ölçme ve değerlendirme ile bireylerin MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine ulaşmasına ilişkin kural ve faaliyetleri tanımlamaktadır.

MYK 5544 sayılı Kanun ve 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamındaki mesleki yeterliliklerden sorumludur. Tabiplik, diş hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mühendislik ve mimarlık meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekler, MYK yetki alanı dışındadır. Bu doğrultuda MYK kalite güvence sistemi kendi mevzuatı kapsamındaki mesleki yeterliliklerin tümünü kapsamaktadır.

UYS kapsamında uygulanan kalite güvence sistemine yönelik farkındalığın MYK bünyesinde yer alan faaliyet birimlerince en üst düzeyde olması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, kurumsal yöneticiler ve idari birimlerce belirli zaman aralıklarında MYK kalite güvence sisteminde yer alan unsurlara yönelik bilgilendirme etkinlikleri ve eğitimler düzenlenmekte UYS'ye dâhil olan tüm paydaşlara katılımcılık ilkesine uygun hareket edilmesi ve faaliyetlerin şeffaf biçimde yürütülmesi adına destek ve rehberlik hizmeti sağlanmaktadır.

Yukarıdaki şekilde gösterildiği üzere UMS'ler, UY'ler için girdi sağlar ve sınav ve belgelendirme etkinliklerinin temelini oluşturur. Dahası, UMS'nin kalitesi UY'leri etkiler ve benzer şekilde, UY'lerin kalitesi sınav ve belgelendirme süreçlerini doğrudan etkiler.

UY'leri esas alarak ölçme değerlendirme ve belgelendirme yapmak isteyen kuruluşlar MYK'ya "yetkilendirme ön başvurusunda" bulunur. MYK'nin yaptığı inceleme ve değerlendirme neticesinde ön başvurusu uygun bulunan kuruluşlarla "Yetkilendirme Ön Sözleşmesi" imzalanır. Sözleşmesi imzalanan kuruluşların yetkilendirme başvurusu yapabilmesi için sözleşme kapsamındaki ulusal yeterlilikler özelinde "TS EN ISO/IEC 17024:2012 Uygunluk Değerlendirmesi - Personel Belgelendiren Kuruluşlar için Genel Şartlar" adlı uluslararası personel belgelendirme standardına göre akredite edilmiş olması gerekmektedir. Akreditasyon sürecini tamamlayan kuruluşlar MYK'ye yetkilendirme başvurusunda bulunur. MYK tarafından yapılan inceleme, denetim ve değerlendirme süreçleri sonunda yetkilendirme başvurusu uygun bulunan kuruluşla "Yetkilendirme Sözleşmesi" imzalanır. Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları (YBK) faaliyetlerini MYK mevzuatına ve UY'lere uygun şekilde yürütür. YBK'lar tarafından yürütülen ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri kalite güvence kriterleri kapsamında öz değerlendirme ve dış değerlendirme süreçlerine tabiidir.

YBK'lar faaliyetlerine devam ettiği sürece Sözleşmede ve mevzuatta belirlenen mali yükümlülükleri yerine getirmeli sahip olduğu fiziki, mali ve beşeri kaynakları mevcut kalite yaklaşımı çerçevesinde amacına uygun olarak kullanılmalıdır. Aksi durumlar MYK tarafından "sözleşme ihlali" olarak değerlendirilmekte ve YBK için yetkinin askıya alınması süreci başlatılmaktadır.

MYK bünyesinde yer alan tüm idari birimler, sorumluluklarında bulunan iş ve işlemleri belirlenen kalite güvence ilkeleri ışığında gerçekleştirmektedir. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi aşamasında uygulanan yöntemlere yönelik güncelleme gereksinimleri kurumsal liderlerin öncülüğünde kalite gereklilikleri ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte dikkate alınarak belirlenmektedir.

UYS'nin temel çıktılarına kalite güvence prensipleri çerçevesinde erişebilmek için belirlenen ilkeler şunlardır;

- ✓ UY'ler, öğrenme kazanımlarına dayalı olarak hazırlanmalı, doğrulanmalı ve onaylanmalıdır.
- ✓ Bireylerin karşılaşması beklenen performans ölçütleri UY'ler ve yeterlilik birimlerinde açık bir şekilde belirtilmelidir.
- ✓ Ölçme değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri UY'ler esas alınarak, MYK tarafından yetkilendirilen TS EN ISO/IEC 17024 akreditasyonuna sahip belgelendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilmektedir.
- ✓ YBK'lar, MYK tarafından belirlenmiş yetkilendirme kriterlerini (organizasyon yapısının oluşturulması, görev ve sorumlulukların tanımlanması, sınav ve belgelendirme süreçlerinin tasarlanması, gerekli insan kaynağı, fiziki, teknik ve mali kaynağa sahip olunması vb.) karşılamalıdır.
- ✓ Ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri öz değerlendirme ve dış değerlendirme süreçlerine tabii tutulmalıdır.
- ✓ Belgelendirme süreçleri şeffaf, tarafsız ve erişilebilir biçimde yürütülmelidir.
- ✓ Dış değerlendirme faaliyetleri düzenli gözden geçirmeye tabi tutulmalıdır.
- ✓ Faaliyetlere yönelik tüm süreçlere paydaşların katılımı sağlanmalı ve geri bildirim mekanizmaları ile desteklenmektedir.

Faaliyetler "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte" yer alan kalite güvence ölçütlerine uygun olarak yürütülmektedir. UYS kapsamında belirlenen ilkelere ulaşabilmeyi sağlayan ve faaliyetlere ilişkin farklı süreçlerde kullanılarak sistemin güvenilirliğini koruyan temel kalite güvence unsurları şunlardır:

- Çalışma Grupları
- Sektör Komiteleri
- Seviye Karşılaştırma Tabloları
- Pilot Sınavlar
- Geri Bildirim Mekanizmaları
- UMS ve UY'ler için Revizyon Süreci
- Öğrenme Kazanımı Yaklaşımı
- Yetkilendirme Kriterleri
- 17024 Akreditasyonu
- Sınav ve Belgelendirme Seminerleri
- Değerlendirici Seminerleri
- MYK Web Portalı
- Sınav Organizasyonu
- Kontrol Formları
- Değerlendirici Onay Süreci
- Doğrulanmış Sınav Merkezleri
- Teorik ve Performansa Dayalı Sınavlar İçin Kamera Kayıt Rehberi
- Teorik ve Performansa Dayalı Sınavlar İçin Uygulama Rehberi
- Değerlendirici Ölçütlerini Haiz Karar Vericiler
- Karekod ve Barkod Uygulaması
- Sınav Kayıtlarının Yönetimi
- İtiraz ve Şikâyet Prosedürü
- Belge Sorgulama Modülü
- Belge Kullanım Sözleşmesi
- Adaylara Yönelik Rehberlik Faaliyetleri
- Programlı ve Programsız Denetimler
- Teknik Uzman Havuzu
- Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler
- İç Doğrulama
- Dış Doğrulama
- Düzenli Gözden Geçirme

2.1 UMS ve UY Hazırlanması ve Doğrulanması

UMS'ler, bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumları tanımlayan dokümanlardır. UMS'ler kapsamında ilgili meslekte sektörün talep ettiği iş gücü profili tanımlanmaktadır. UMS'ler, MYK tarafından görevlendirilen sektörünü temsil yeteneğine sahip kurum/kuruluşlar veya MYK tarafından oluşturulan çalışma gruplarınca hazırlanmaktadır.

UMS Hazırlama Aşamaları

Görevlendirme

- Sektörle işbirliği içerisinde ilgili sektöre yönelik meslek haritalarının oluşturulması
- İlgili meslekte temsil yeteneğine sahip kurum/kuruluşlarca taslak meslek standardının hazırlanması (İşbirliği protokolü yapılması)

Geliştirme

- Taslak meslek standardında tanımlanan profilin iş analizi yöntemleri kullanılarak bilimsel bir yaklaşımla oluşturulması
- Taslak meslek standardının meslekle ilgili tüm tarafların görüşüne sunularak standarda yönelik geri bildirimlerin alınması

Doğrulama

- Taslak meslek standardının ilgili tüm tarafları temsil eden, mesleğe yönelik teknik düzeyde bilgi ve beceriye sahip sektör komitelerinde incelenmesi, değerlendirilmesi ve doğrulanması (Sektör Komitesi Kararları)

Onay

- Meslek standartlarının ilgili tüm tarafların (kamu, eğitim camiası, işçi, işveren ile meslek kuruluşları) temsil edildiği MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanması
- Meslek standardının Resmi Gazetede yayımlanarak UMS niteliği kazanması

Revizyon

- UMS'lerin sektörden gelen talepler ve iş piyasasının ihtiyaçları esas alınarak en geç 5 yılda bir yeniden gözden geçirilmesi ve güncellenmesi

UMS'lerin doğrulanması, UMS'nin, MYK tarafından belirlenen kriterleri ve işgücü piyasasının talep ettiği meslek profilini karşılamaını sağlamak için önemli bir kalite güvence elemanıdır. Taslak standartlar, ilgili alanda yetkin kişilerden oluşan sektör komiteleri tarafından gözden geçirilmekte, değerlendirilmekte ve geçerliliği onaylanmaktadır. Sektör komiteleri tarafından gerçekleştirilen doğrulama sürecinin ardından, UMS'ler MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanır ve Resmi Gazete'de yayımlanır. UMS'ler, en geç beş yılda bir işgücü piyasasının talepleri ışığında revize edilmeli ve güncellenmelidir. UMS hazırlama ve doğrulama süreçleri aşağıda gösterilmektedir.

UY'ler; ulusal ya da uluslararası meslek standartlarına dayanan, öğrenme ve değerlendirme amaçlı kullanılan, bireyin sahip olması gereken öğrenme kazanımlarını içeren ve MYK tarafından onaylanarak yürürlüğe giren teknik dokümanlardır.

UY'ler ilgili meslekte MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi olmak isteyen adayların tabi tutulacağı ölçme-değerlendirme sürecini, kullanılacak ölçme araçlarını (teorik sınavlar, performansa dayalı sınavlar, gözlem, portfolyo vb.), değerlendiricilerin taşınması gereken nitelikleri ve adayların sınavlarda sergilemesi beklenen asgari performans düzeyini tanımlamaktadır.

Yeterliliğin elde edilebilmesi için gerekli tüm şartların yer aldığı UY'ler, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte yer alan Ek-1 Yeterlilik Formu kullanılarak oluşturulmaktadır. UY'lerin geliştirilmesi sürecinde sosyal tarafların etkili katılımının sağlanması, görüş ve katkısının alınması esas olup, UY'ler MYK tarafından görevlendirilen sektörünü temsil yeteneğine sahip kurum/kuruluşlar veya MYK tarafından oluşturulan çalışma grupları tarafından hazırlanmaktadır. Bu kurum/kuruluşlar; örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları, belgelendirme kuruluşları, UMS hazırlamış kuruluşlar ve meslek kuruluşlarıdır.

Yeterliliğin elde edilebilmesi için gerekli tüm şartların yer aldığı UY'ler, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte yer alan Ek-1 Yeterlilik Formu kullanılarak oluşturulmaktadır. UY'lerin geliştirilmesi sürecinde sosyal tarafların etkili katılımının sağlanması, görüş ve katkısının alınması esas olup, UY'ler MYK tarafından görevlendirilen sektörünü temsil yeteneğine sahip kurum/kuruluşlar veya MYK tarafından oluşturulan çalışma grupları tarafından hazırlanmaktadır. Bu kurum/kuruluşlar; örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları, belgelendirme kuruluşları, UMS hazırlamış kuruluşlar ve meslek kuruluşlarıdır.

UY Hazırlama Aşamaları**Görevlendirme**

- UY hazırlayacak kurum/kuruluşla işbirliği protokolünün yapılması

Geliştirme

- UY hazırlayacak kurum/kuruluşlara MYK tarafından yeterlilik hazırlama eğitimi sunulması
- Yeterliliklerin UMS'ler temel alınarak birim ve öğrenme kazanımı bazlı hazırlanması
- Birim ve öğrenme kazanımlarının ölçme ve değerlendirmesinin yapılması amacıyla teorik ve performans dayalı sınavların tanımlanması
- Yeterlilik taslaklarının ilgili tüm tarafların görüşüne sunulularak geri bildirimlerin alınması
- Hazırlanan birimlerin, öğrenme kazanımlarının ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla pilot sınavların yapılması ve geri bildirimlerin alınması.

Doğrulama

- Yeterliliklerde tanımlanan unsurların sektör komitelerinde incelenmesi, değerlendirilmesi ve doğrulanması

Onay

- İlgili tüm tarafların (kamu, eğitim camiası, işçi, işveren ve meslek kuruluşları temsilcileri) temsil edildiği MYK Yönetim Kurulu tarafından yeterliliklerin onaylanması ve UY olarak yürürlüğe girmesi.

Revizyon

- Sektörden, Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarından ve diğer ilgili taraflardan gelen talepler ışığında yeterliliklerin gözden geçirilmesi ve gerekli güncellemelerin yapılması
- İlgili UMS'nin güncellenmesini takiben en geç bir yıl içerisinde UY'lerin güncellenmesi

UMS'ler, bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumları tanımlayan dokümanlardır. UMS'ler kapsamında ilgili meslekte sektörün talep ettiği iş gücü profili tanımlanmaktadır. UMS'ler, MYK tarafından görevlendirilen sektörünü temsil yeteneğine sahip kurum/kuruluşlar veya MYK tarafından oluşturulan çalışma gruplarınca hazırlanmaktadır.

2.2 Belgelendirme Kuruluşlarının Akreditasyonu ve Yetkilendirilmesi

UY'lere dayalı ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri MYK tarafından yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarınca yürütülmektedir.

Kuruluşlar yetkilendirme için, MYK mevzuatında belirlenen şartları karşılamakla yükümlüdürler. Bu şartlardan ilki, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) ya da Avrupa Akreditasyon Birliği bünyesinde çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış başka akreditasyon kurumlarınca ilgili UY'lerde ISO/IEC 17024 Personel Belgelendirme Kuruluşları için Genel Şartlar standardı şartlarına uygun oluşturulmuş sistem dâhilinde akredite edilmektedir.

Belgelendirme Kuruluşları, ISO/IEC 17024 standardının gereği olarak süreç yaklaşımını benimseyen yönetim sistemi modeli olan PUKO (Planla-Uygula-Kontrol et-Önlem al) döngüsüne dayalı kalite yönetim sistemlerini kurmak ve işletmekle yükümlüdür. Kuruluşlar TÜRKAK tarafından ISO/IEC 17024 Standardı şartları kapsamında denetlenmektedir. Denetimde şartların karşılanmasına yönelik yapılan tespitler, elde edilen kanıtlar ve denetim sonucu kuruluşlara raporlanmaktadır. Kuruluşlar, TÜRKAK tarafından gerçekleştirilen akreditasyon denetimleri sonucunda uygun bulunursa akredite edilmektedir.

ISO/IEC 17024 Standardına tabi olan kuruluşların karşılaması gereken şartlar aşağıda gösterilmektedir.

TÜRKAK tarafından akredite edilen belgelendirme kuruluşları yetkilendirme için MYK'ya başvurabilir. Ancak, kuruluşlar öncelikle MYK tarafından düzenlenen seminerlere katılım sağlamalıdır. Başvuru belgesi ve destekleyici belgeler MYK tarafından değerlendirilir ve başvuru uygun bulunursa, belgelendirme kuruluşu yetkilendirme için bir denetime tabi tutulur.

MYK tarafından yapılan denetimler kapsamında kuruluşların aşağıda sunulan şartları karşılayıp karşılamadığı denetlenmektedir.

- 1.** Organizasyon yapısı, görev ve sorumluluklar başlığı altında; organizasyon yapısının uygunluğu, eğitim ve belgelendirme faaliyetlerinin ayırımına yönelik alınan önlemler, görev tanımlarının oluşturulması ve belgelendirme faaliyetlerinin etkilenmemesine yönelik yapılan düzenlemeler vb. ele alınmaktadır.
- 2.** İnsan kaynakları, fiziki, teknik ve mali imkânlar başlığı altında; sınav yapanların ilgili UY'de tanımlanan değerlendirici ölçütlerini sağlayıp sağlamadığı, fiziki, teknik ve mali yapının ölçme ve değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmeye uygun olup olmadığı incelenmektedir.
- 3.** Sınav ve belgelendirme süreçleri başlığı altında; sınav ve belgelendirme süreçlerine ilişkin prosedür ve uygulamaların uyumu, tutulan kayıtlar, itiraz ve şikâyetlerin değerlendirilmesine yönelik prosedürler, farklı sınav heyetleri arasındaki değerlendirmelerde uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik önlemler değerlendirilmektedir.
- 4.** Sınav materyali başlığı altında; kuruluşlar tarafından geliştirilen mevcut sınav materyalinin UY'lerde tanımlanan sınav materyali ile uyumlu olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- 5.** İç ve dış denetimler başlığı altında; kuruluşun kendi bünyesinde yaptığı iç denetim kayıtları ile TÜRKAK tarafından yapılan dış denetimin sonuçları ele alınmaktadır.

Söz konusu şartları karşılayan kuruluşlarla "Yetkilendirme Sözleşmesi" imzalanmaktadır. İmzalanan sözleşme kapsamında kuruluşlar yetki aldığı UY'lerde ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini yürütmektedir.

2.3 Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları (YBK) ilgili yeterlilikte MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi edinmek isteyen bireyleri ilgili UY dokümanı ışığında ölçme ve değerlendirmeye tabi tutmaktadır. Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilirken UY'lerde belirlenen öğrenme kazanımları ve ölçme ve değerlendirme yöntemleri esas alınmaktadır.

Sahip olması gereken asgari ölçütleri UY'ler aracılığıyla belirlenmiş olan değerlendiriciler (sınav yapıcılar) ölçme ve değerlendirme faaliyetlerini yürütürken, bireylerin belgelendirilmesi kararı aynı ölçütleri taşıyan "karar vericiler" tarafından bağımsız olarak alınmaktadır. Karar vericiler belgelendirme kararını aday tarafından üretilen kanıtlar ile değerlendirici tarafından oluşturulan değerlendirme sonuçlarını ilgili UY ile karşılaştırarak almaktadır. Böylelikle UYS kapsamında gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde karar vericiler, değerlendiriciler tarafından uygulanan ölçme etkinliklerini doğrulamaktadır. YBK'lar tarafından işletilen "İç Doğrulama" sistemi ile de yapılan ölçme değerlendirme faaliyetlerinden sürekli olarak örneklem alınarak detaylı bir doğrulamaya tabi tutulmaktadır. Bu sayede ilgili kuruluşların tüm değerlendiricilerinin eşdeğer performansta değerlendirme yapmaları garanti altına alınmaktadır..

Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri, önceden belirlenen ve ilan edilen ve Kuruma MYK Web Portal üzerinden bildirilen programlara uygun olarak tüm bireyler için tutarlı, şeffaf, eşit ve adil bir şekilde gerçekleştirilir. Sınav programlarında yeterlilik formlarına, değerlendiricilere, ölçme ve değerlendirme ölçütleri ve yöntemlerine ilişkin bilgilere yer verilir.

Ölçme ve değerlendirme sürecini başarı ile tamamlayan adaylar belgelendirmelerinin yapılması için oluşturulan sistem üzerinden MYK'ya bildirilmektedir. MYK tarafından belirlenen ilkelere göre; tüm YBK'lar yaptıkları sınavların anlık video kayıtlarını almak zorundadır.

Sınavlara başvuran, katılım sağlayan veya belgelendirilmiş kişiler, kuruluşun almış olduğu kararlara yönelik itirazda bulunabilir. Ayrıca bir kişi veya organizasyon, kuruluşa ve kuruluşun faaliyetlerine yönelik şikâyetle bulunabilir. Bu nedenle kuruluşların itiraz ve şikâyetlerin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına yönelik prosedürlere sahip olması gerekmektedir.

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi

Kalite güvencesi sağlanmış ve uluslararası personel belgelendirme standardına göre akredite edilmiş bir sistem aracılığıyla tarafsız, tutarlı, âdil ve güvenilir şekilde yapılan ölçme değerlendirilmeler sonucunda başarılı olan bireylere MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi düzenlenir.

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi, MYK tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca, yetki kapsamlarında yer alan ulusal yeterlilik(ler)de tanımlanmış esaslara göre yürütülen ölçme değerlendirme faaliyetleri sonucunda başarılı olan bireyler için düzenlenen ve bireyin söz konusu UY'de belirtilen öğrenme kazanımlarına (bilgi, beceri ve yetkinlik) sahip olduğunu gösteren belgelerdir.

YBK'larda görev alan değerlendirici ölçütlerine haiz karar vericiler, tamamlanan sınavlar neticesinde tüm evrakları ve video kayıtları inceleyerek adayların MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanıp kazanmadığına ilişkin nihai kararı verir. Nihai karar doğrultusunda belge almaya hak kazanan bireylerin belgelerinin basım işlemleri MYK tarafından gerçekleştirilen ve tasarımı MYK tarafından belirlemiş (yeterliliğin adı, sorumlu kurum, öğrenme kazanımları, seviye bilgisi gibi bilgileri içeren) MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri YBK'lar ve kuruluşlar aracılığı ile adaylara iletilir. MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine yönelik karekod, barkod vb. uygulamalar gibi güvenlik önlemleri belirlenmiş olup söz konusu önlemler paydaşlarla işbirliği içinde uygulanmaktadır.

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahipleri ilgili UY'lerde tanımlanan geçerlilik süreleri sonunda belgelerini yenilemeye tabidir. Söz konusu belge yenileme işlemlerinin nasıl ve ne zaman yapılacağına ilişkin yöntemler ilgili UY'lerde ve ilgili usul esaslar ile tanımlanmıştır. Belgelerin geçerlilik süreleri, belge geçerlilik süresi sonunda belge yenilemede uygulanacak ölçme-değerlendirme yöntemleri her bir UY için ayrı ayrı belirlenmiş olup MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinin iptali ile itiraz ve şikâyetlere yönelik yapılması gereken işlemler MYK mevzuatında açıkça ele alınmıştır.

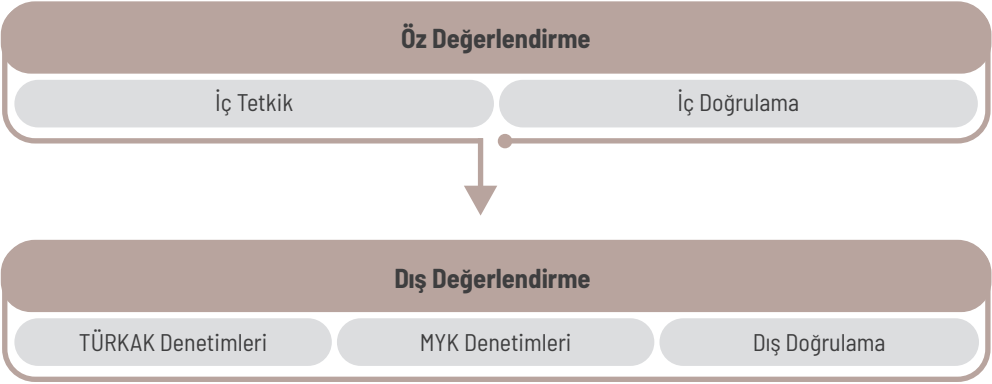
Sınavlara başvuran, katılım sağlayan veya belgelendirilmiş kişiler, kuruluşun almış olduğu kararlara yönelik itirazda bulunabilir. Ayrıca bir kişi veya organizasyon, kuruluşa ve kuruluşun faaliyetlerine yönelik şikâyetle bulunabilir. Bu nedenle kuruluşların itiraz ve şikâyetlerin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına yönelik prosedürlere sahip olması gerekmektedir.

2.4 YBK'ların Öz Değerlendirmesi ve Dış Değerlendirme

YBK'lar öz değerlendirme faaliyetleri kapsamında iç denetim ((TS EN) ISO/IEC 17024 Standardı çerçevesinde gerçekleşmektedir) ve iç doğrulama yapmaktadır.

İç doğrulama faaliyetleri MYK tarafından yayınlanan İç Doğrulama Rehberi hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. İç doğrulama, UY doğrultusunda gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin geçerli, güvenilir, uygulanabilir, tutarlı ve eşit olması için YBK'ların belirlediği iç doğrulayıcılar tarafından uygulanır. İç doğrulama, gerçekleştirilecek asgari iç doğrulama sayısını içeren ve MYK'ya sunulan yıllık plan kapsamında gerçekleştirilir. Bunun yanı sıra, her UY ya da UY birimi için gerçekleştirilen ilk sınavdan sonra da iç doğrulama gerçekleştirilmelidir.

Ölçme, değerlendirme ve belgelendirmeyi etkileyecek olan, UY, belgeler, ölçme materyalleri ve değerlendiricilerde herhangi bir değişiklik durumunda olağandışı iç doğrulama gerçekleştirilebilir. YBK'lar gerçekleştirilen ilk sınav ve sınav sonuçlarına dair iç doğrulama raporunu, belgelendirme kararının ardından on işgünü içinde MYK'ya bildirir. YBK'lar diğer iç doğrulama etkinliklerini de rapor tarihini takiben on işgünü içerisinde MYK'ya bildirir. MYK YBK'lara yönelik olarak yılda en az bir kez düzenlenen ziyaretler kapsamında iç doğrulama faaliyetlerinin mevzuata uygun yapıp yapılmadığı incelenmekte ve kuruluşlara rehberlik hizmeti sunulmaktadır.

YBK'ların dış değerlendirme kuruluşlarının TÜRKAK tarafından (TS EN) ISO/IEC 17024 standardına göre, MYK tarafından ise programlı ve programsız denetimler ile dış doğrulama faaliyetleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. MYK denetimleri Kurum tarafından görevlendirilen bir baş denetçi başkanlığında, denetimin içeriğine göre bir veya birden fazla yardımcı denetçi, teknik uzman ve gerekli görülür ise gözlemcilerden oluşan ekip tarafından gerçekleştirilir. MYK Denetim Rehberinde denetim ekibinde yer alan kişilerin görev ve sorumlulukları ayrıntılı olarak belirtilmiştir. MYK denetimlerinin temel prensibi; "genel kalite standartlarına uyum, gizlilik, bağımsızlık, eşitlik, objektiflik, adillik ve tarafsızlık ilkelerine bağlı, yürürlükteki mevzuata uygun ve somut delillere dayalı olarak denetçilerin ve teknik uzmanların kamu görevlisi özen ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılmasıdır."

Denetimler kapsamında her bir UY kapsamı için ilgili alanda yetkin teknik uzmanlar tarafından;

- Değerlendiricilerin/sınav yapıcılarının ilgili UY'de tanımlanan asgari değerlendirici ölçütünü karşılaması,
- Teorik ve performansa dayalı sınavlar için hazırlanan sınav materyalinin birimlerde tanımlanan öğrenme kazanımlarını ölçme ve değerlendirmeye imkân vermesi,
- Sınav mekânlarının ilgili yeterlilik biriminde tanımlanan ölçme ve değerlendirmenin doğru ve güvenilir yapılmasına imkân vermesi,
- Örnek sınava katılım sağlayan adayların ölçme ve değerlendirmesinin değerlendiriciler tarafından doğru ve tutarlı yapıp yapılmadığının değerlendirilmesi,
- Değerlendiricilerin uygulama ve değerlendirme farklılıklarını gidermeye yönelik önlemlerin alınması hususları detaylı bir şekilde incelenmektedir.

Dış doğrulama, YBK'ların belirlenen kriterlerle uyumlu hareket ettiğini ve ölçme, değerlendirme, belgelendirme ve iç doğrulama etkinliklerinde tutarlı kararlar aldığından emin olmak için MYK'nın belirlediği dış doğrulayıcılar tarafından gerçekleştirilir.

Dış doğrulama etkinlikleri YBK'larda, YBK'lara hizmet sağlayan kurumlarda ya da YBK'dan bilgi, belge ve kayıt talep etme yöntemiyle gerçekleştirilebilir. Dış doğrulayıcılar, YBK'nın iç doğrulama, ölçme, değerlendirme ve belgelendirme etkinliklerinin mevzuat ve belgelerle uyumluluğunu gözden geçirir, değerlendirir ve raporlar.

Süreçle ilgili detaylı bilgilere Öz Değerlendirme ve Dış Değerlendirme Rehberinden ulaşılabilmektedir.

2.4.1 Düzenli Gözden Geçirme

MKY'nın yeterliliklere yönelik faaliyetleri kalite değerlendirme ilkeleri ışığında performans değerlendirme, etkinlik ve güvenilirlik sağlamak amacıyla MYK Genel Kurulu ve Sayıştay tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir. MYK Genel Kurulu, Kurumun en üst karar organı olup bakanlık/kurum/kuruluşların temsilcilerinin bulunduğu 44 üyeden oluşur. Genel Kurulun; Yönetim Kurulu üyelerini seçmek, Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bütçeyi aynen veya değiştirerek kabul etmek, Yönetim Kurulunun bir önceki yıla ait faaliyet raporunu, bir sonraki yıla ait çalışma programını ve malî raporlarını görüşerek karara bağlamak ve Yönetim Kurulunu ibra etmek gibi görev ve yetkileri bulunmaktadır.

MYK tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarına yönelik olarak denetim faaliyeti gerçekleştiren diğer kuruluş olan TÜRKAK; 2006 yılında, Avrupa Akreditasyon Birliğince denetlenerek; laboratuvar, muayene ve sistem belgelendirme akreditasyonu alanlarında Karşılıklı Tanınma Anlaşmasını (MLA) imzalayarak uluslararası tanınırlığı olan bir akreditasyon kuruluşu haline gelmiştir. TÜRKAK'ın daha önce imzalanan alanlara ilaveten Personel, Ürün, Çevre Yönetim Sistemleri Belgelendirme alanlarında da Karşılıklı Tanınma Anlaşması (MLA) 2008 yılında imzalanmıştır. Böylelikle TÜRKAK Avrupa Akreditasyon Birliği ile tüm alanlarda MLA imzalamıştır. TÜRKAK Avrupa Akreditasyon Birliği tarafından yılda bir kez düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

2.5 Bilgi Yönetim Sistemleri ve Geri Bildirim Mekanizmaları

Kamu, işçi ve işveren temsilcilerinin bir araya gelerek yönetim yapısını oluşturduğu MYK sorumluluğunda yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde her zaman kamu kurum/kuruluşlarını, iş piyasasını, sivil toplum kuruluşlarını, eğitim kurumlarını ve benzeri ilgili tüm kurum ve kuruluşları süreçlere dâhil etmekte ve paydaş katılımını en üst düzeyde sağlamaktadır. UYS dâhilinde gerçekleştirilen tüm faaliyetlerde iç ve dış paydaşlar tarafından geliştirilen öneri ve eleştiriler değerlendirilmekte tavsiyeler ışığında iyileştirme sağlamaktadır. Ayrıca, MYK tarafından faaliyetlerin hedeflenen kalite ölçütlerinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla paydaş odaklı ve katılımcı yönetim anlayışıyla çalışan geri bildirim mekanizmaları oluşturulmuştur.

Geribildirim mekanizmaları problemleri gidermede olumlu yaklaşımlar geliştirilmek, objektif bir bakış açısına sahip olmak ve faaliyetlerin paydaşlar nezdinde benimsenmesini sağlamak hedeflemektedir.

MYK'da bilgi ve belge yönetim sistemi evrak, tahakkuk, taşınır ve personel işlemleri bağlamında elektronik ortamda yürütülmektedir. Bu kapsamda Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), Kurumsal Yönetim Sistemi (KYS), Taşınır Kayıt Kontrol Programı ve MYK WEB Portalı kullanılmaktadır. Kurum bünyesinde, ana hizmet birimlerinin gereksinimleri belirlenerek öncelikli teknik konularda ihtiyaç duyulan yazılımlar temin edilmiştir. MYK mevzuat düzenlemeleri aracılığıyla faaliyetlerinde kalite güvencesinin sağlanması için bilgi yönetim sistemlerinin nasıl ve hangi amaçlarla kullanılacağını tanımlanmış olup YBK'lar tarafından gerçekleştirilen işlemlerde bilgi yönetim sistemlerinin kullanımına ilişkin konuları ayrıntılı olarak belirlemiştir.

3

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİNE İLİŞKİN
MEVZUAT DÜZENLEMELERİ**Kanun**

- ✓ Meslekî Yeterlilik Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun

Yönetmelik

- ✓ Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik
- ✓ Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik
- ✓ MYK Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- ✓ Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği

Usul ve Esaslar

- ✓ Ulusal Meslek Standartlarının Güncellenmesi Süreçlerine İlişkin Usul ve Esaslar
- ✓ Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanmasında Görevlendirilecek Kurum ve Kuruluşların Nitelikleri, Görevlendirme Usul ve Esaslar
- ✓ Ulusal Yeterliliklerin Yürürlükten Kaldırılması, Güncellenmesi ve Yapılan Güncellemelerin Sınav ve Belgelendirme Süreçlerine Etkisinin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- ✓ Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması ve Güncellenmesi Çalışmalarında Görevlendirilecek Çalışma Gruplarının Oluşturulması ve Çalışmalarının Düzenlenmesine Yönelik Usul ve Esaslar
- ✓ Mesleki Yeterlilik Kurumu Belgelendirme Kuruluşlarına Yönelik Denetim Usul ve Esasları
- ✓ Yetkisi Askıya Alınan veya Kaldırılan Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının Gerçekleştirmesi Gereken İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar
- ✓ Geçerlilik Süresi Dolan MYK Mesleki Yeterlilik Belgelerinin Yenilenmesi Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar
- ✓ Mesleki Yeterlilik Kurumu İtiraz ve Şikâyetlerin Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar
- ✓ Meslekî Yeterlilik Kurumu Markasının Kullanıma İlişkin Usul ve Esaslar

Rehberler ve Kılavuzlar

- ✓ Belgelendirme Kuruluşları İçin Yetkilendirme Kriterleri ve Uygulama Rehberi
- ✓ MYK Denetim Rehberi
- ✓ Teorik ve Performans Sınavları İçin Kamera Kayıt Rehberi
- ✓ Teorik ve Performansa Dayalı Sınavlar İçin Uygulama Rehberi
- ✓ İç Doğrulama Rehberi
- ✓ MYK Web Portal Kullanım Kılavuzu

T.C.
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU
1420. Sokak No:12, Balgat, 06520 Çankaya / ANKARA
Tel: +90 (312) 458 20 00 - 09
www.myk.gov.tr

europass